

kern- punten... 26

achtste jaargang, nr. 26

juni 1994

Inhoudsopgave

IN DIT NUMMER:

Redactioneel	pag. 2
Colofon	pag. 2
Van de voorzitter	pag. 3
Jaarverslag,	pag. 4,5
Huisje (reactie)	pag. 5
Algemene Ledenvergadering 1994	pag. 6,7
Geluid(en)	pag. 8
Dorpskern in 't kort	pag. 9
Kwakel en Pador	pag. 10, 11, 12
Tuin Van Hall	pag. 13, 14
Lindebomen	pag. 15, 16
Agenda	pag. 16

"Kernpunten" is een uitgave van de Vereniging "De Oude Dorpskern" te Noordwijk Binnen.

SECRETARIAAT:
Voorstraat 51
2201 HM Noordwijk

CONTRIBUTIE:
Postbank: nr. 13 19 964
leden binnen de kern min. f.15
leden buiten kern van Noordwijk: min.f.20

REDACTIEADRES:
Voorstraat 51
2201 HM Noordwijk

REDACTIE:
W. Hekkens
F.W. 't Hooft
Tom Verburg

LOSSE NUMMERS:
Zie redactieadres

COLOFON:
verenigingslogo: Wil de Mooy
cover: Wim Bom, Oegstgeest
Lay-out: Tom Verburg

BESTUURSSAMENSTELLING:
Voorzitter: G.W. Aten
ViceVz.: E.J. Bonnike
Secr.: F.W. 't Hooft
Penmr.: Mw. C.M. Alders-Verhoeven
Lid: R.J. van Oosten (Verkeer/R.O.)
Lid: D.J. den Haan (Verkeer/R.O.)
Lid: A. Roolfs (Verkeer/R.O.)
Lid: mevr. B. Filbry
Lid: vacature
Lid: Mevr. A. Hekkens-Klaassen (C&E)

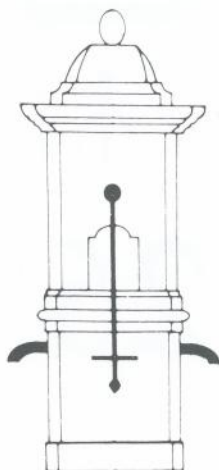
DE VERENIGING STELT ZICH TEN DOEL:

"De bevordering en het behoud van de leefbaarheid op zowel historische als sociale grondslag in en rondom de oude dorpskern in Noordwijk Binnen van de gemeente Noordwijk (.....)

Zij tracht dit doel te bereiken door actieve samenwerking van bewoners en ondernemers in dit gebied, in nauw overleg met de overheid, en door alle middelen, die het doel van dienst kunnen zijn".

Het initiatief tot de vereniging werd genomen op 26 oktober 1985; de statuten werden op 14 februari 1986 verleden bij notariskantoor Van Hoeken en Janbroers.

Overname van artikelen: in vele gevallen mogelijk in overleg met de redactie.

Vereniging "De Oude Dorpskern" te Noordwijk

Redactioneel

In dit nummer allereerst iets over het afscheid van de man met de hamer, Tom Verburg. Verder hebben we wat plaats moeten inruimen voor zakelijke artikelen, zoals het Jaarverslag van de Vereniging over het jaar 1993-1994 en het Verslag over de 9e Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. Het zijn in onze ogen en misschien ook in de uwe wat prozaisch uitziende pagina's. Maar ze horen erbij! De Tuinmarkt ligt weer in het verschiep, daarom vindt u in deze editie een stukje tuingeschiedenis van Anneke Hekkens over een echte oude dorpstuin uit 1762. Voorts iets over de Kwakel en de Pador, namen die bij oud-Noordwijkers herinneringen zullen wakker roepen. Er zal wel enige reactie op komen verwachten wij. Mieke Flemming is kennelijk wel eens om één uur s' nachts wakker en schrijft dan haar gedachten op en die mochten we hier publiceren. Tenslotte in het kader van de Boomfeestdag het verhaal waarmee Cees Verweij, op die dag de schooljeugd wees op ons rijke Lindenbezit. Er heeft zich overigens nog steeds geen nieuw redactielid aangemeld, we blijven geduldig wachten en hopen dat iemand over de drempel komt.

Redactie

Van de Voorzitter

Afscheid van de man met de hamer

Op 21 Maart tijdens de Algemene Ledenvergadering sloot Tom Verburg een belangrijke periode af toen hij de voorzittershamer overdroeg aan George Aten. Belangrijk zowel voor hem, als ook voor de Dorpskern. Hij was in 1985 één van de bezielende krachten bij de oprichting van een vereniging van verontruste kernbewoners, die zich zorgen maakten om typische dorpszaken. Tom, (toen nog secretaris) trouw bijgestaan door Hanneke, die de ledenadministratie beheerde, verrichtte veel verkennend en baanbrekend werk. Het lag in de lijn der verwachtingen dat hij in 1989 de leiding van de vereniging overnam. Hij werd de bindende figuur, die open gesprekken aanging met onze wethouders en voortdurend goede contacten onderhield met onze Noordwijkse bestuurders en evenzeer met de bewoners van de kern zelf. Hij kende ze bijna allen bij naam en toenaam en wist ze ook te wonen. Jammer voor ons, dat hij uit het bestuur stapte, maar allezins begrijpelijk als je zijn verdere agenda nader beschouwt. Naast zijn dagelijkse "gewone arbeid", zit hij in het bestuur van de bibliotheek, heeft een taak in Amsterdams kerkgebeuren en dan natuurlijk niet te vergeten is hij nu nog steeds de inspirerende en uitvoerende kracht in de redactie van dit blad wat u nu in handen heeft. Tom, via dit blad zal je gelukkig volledig op de hoogte blijven van het dorpsnieuws. De telefoon zal misschien iets stilvallen nu je voorzitter-af bent en je zal dat misschien nog even missen maar je bent er de figuur wel naar om de open ruimte weer op te vullen en wij wensen je daar veel geluk mee. Bedankt voor alles wat je voor De Kern deed in de afgelopen jaren!

G.W.Aten

Voorzitter af

Tijdens de Ledenvergadering heb ik verzuimd te bedanken voor alle woorden van lof die mij ten deel vielen. Bij deze dan! Ik heb met plezier samengewerkt met Ina Alders (al hééél lang), Brigitte Filbry (heel attent), Anneke Hekkens (dynamisch en creatief), Dick-Jan den Haan (veel verhalen en stories), André Roolfs (kun je op bouwen, heet géén Arthur), Rutger van Oosten (legt graag rookgordijnen), George Aten (veel plannen), Evert-Jan Bonnike (te korte tijd helaas) en lest best met Floor 't Hooft (denkt aan alles).

Tom Verburg

Dan denk ik ook terug aan m'n verjaardag in 1985, toen zowel Ina als ik een brief aan de buurt hadden opgesteld. Een vergadering onder leiding van Bert van Dijk (alles moet juridisch goed geregeld zijn) was de opmaat tot de oprichting van De Oude Dorpskern. Met Wim van Vugt (oudste huis van Noordwijk) als voorzitter mochten we elke 14 dagen vergaderen. Annie Bink (met mandje en kent véél mensen) was vice-voorzitter, en Rob Kemper (lachen en slempen) penningmeester. Bert van der Laan (toen nog met baard) maakte het de gemeente moeilijk, en Truusje Wingender (was helemaal niet streng) bemoeide zich met de markten. Later volgde Folkert Boonstra (sluwe jurist) mij op als secretaris, en werd Jaap de Mooij (eminence grise en echte Noordwijker) voorzitter. Ook werd Hanneke den Hartoog (met dubbel oo en echtgenote) bestuurslid t.b.v. de ledenadministratie. Hans Lens (kort helaas) zat namens de werkgroep Ruimtelijke Ordening. De naam van onze vereniging danken we aan Bert van Dijk, de naam Kernpunten aan Arthur Staal (vele avonden tekstverwerken), en ons logo aan Wil de Mooij (Finishing Touch).

Ons bestaan tenslotte danken we aan de gemeente Noordwijk, die ons, volgens oud-burgervader Bonnike, met lede ogen zag ontstaan. Ik moet zeggen, dat na de vele koele briezen, die onze relatie met de gemeente fris hielden, de wind wat is gaan liggen. Een zonnetje met hier en daar een kleine donderbui houdt de relatie op een redelijk peil. We hopen in samenspraak op een mooie kern!

Van de secretaris

Het meest overheersende van alle gebeurtenissen in onze dorpskern in het afgelopen jaar was het verlies van Madeleine van Dijk. Zij was een centrale figuur bij de vele evenementen. In ons blad Kernpunten 25 wordt veel aandacht besteed aan haar door mensen die haar van heel dichtbij kenden. Tom Verburg deed dat namens het bestuur en Annelies van de Rhee namens de evenementencommissie. Ook de dames Marijt en de Wolf gedenken wij hier met dankbaarheid voor alles wat zij voor ons deden.

Bestuur en redactie. Joyce Jansen ging verhuizen en we verloren in haar een dynamische kracht. Brigitte Filbry stopte met het secretariaat in verband met andere drukke werkzaamheden, maar bleef bestuurslid en Floor 't Hooft nam haar taak over. Op 1 November trad Anneke Hekkens toe tot het bestuur als vertegenwoordigster van de commissie Cultuur en Evenementen, hetgeen een soepeler samenwerking bevorderde, daar waar het evenementen als Zomermarkt en Kerstmarkt betrof. Ook werden onze gelederen versterkt door het toetreden van George Aten, die o.a. de paragrafen milieu en groenbeplanting zal behartigen. Al met al hebben we thans een bezetting van tien man in het bestuur. Geen gebrek aan enthousiasme dus! Het bestuur weet zich daarnaast gesterkt door de medewerkers aan de evenementen.

De redactie van Kernpunten, die intussen wat genezen is van de bloedarmoede, waaraan ze leed, kreeg versterking door het toetreden van "vaste" en "losse" medewerkers, kenners van oude zaken en schrijvers over nostalgische dingen, soms aan het brein ontsproten, soms uit archieven omhoog gehaald.

Er blijft hier in de redactie echter nog een plaats open voor een meedenkend en meeschrijvend medium, ook wel voor twee.

Als we in dit jaarverslag het punt bestuur en redactie bespreken dan kunnen we om één man niet heen en eigenlijk horen deze woorden niet in dit verslag thuis, maar pas in dat over 1994 en dat zal dan zeker ook gebeuren. Maar nu, vooruitlopend op dingen die straks nog gezegd zullen worden kan hier al zwart op wit in onze boeken, Tom Verburg worden bijgeschreven als een Dorpskerner en Dorpskenner bij uitstek. Een centrale en bijna alles overziende bindende figuur, een vraagbaak, een Pagemakerdier en dat alles naast gezinsdrukte, naast zijn gewone werk en naast nog andere drukke tijdvergende functies. Bedankt Tom!

Contacten met de gemeente. Deze waren er op verschillend terrein. Allereerst door middel van de lezing die de Heer Salman hield voor de Dorpskern in het kader van het beschermd dorpsgezicht en de inspraakmogelijkheid die wij hadden op dit plan. Een delegatie van de Kern had later een gesprek met de wethouder waarbij ettelijke vragen werden gesteld en suggesties werden gedaan. Wij ontvingen schriftelijk antwoord op de door ons gestelde vragen.

Een reconstructie-ontwerpschets van de Douzastraat-Offemweg werd door de Dorpskern ingediend bij wethouder Willms om bepaalde ideeën naar voren te brengen.

Ook hadden wij in augustus een gesprek met wethouder Willms over een aantal aangelegenheden betreffende de Dorpskern. Tenslotte bestond er goed contact met de Heer Reijnen over de groenvoorzieningen en de daarbij behorende zaken. De dode lindeboom in de Voorstraat gaf even opschudding en wanbegrip over de vraag welke instantie hier schuld aan had en waarom het zolang duurde voordat er tekst en uitleg werd gegeven aan verontruste kernbewoners.

Aan de verdere invulling van de Overtuin zal in overleg met de gemeente aandacht besteed worden in de naaste toekomst. Er wordt o.a. gedacht aan een kruidentuin.

Aktie Lentebode. Er had een ledenwerfaktie plaats die bestond uit een pakket bloembolletjes huis aan huis bezorgd in de kern. Dit om diverse bewoners op het bestaan van onze vereniging te attenderen. Verscheidene nieuwe leden konden wij welkom heten.

Ontwikkelingen en activiteiten in onze kern.

Helaas verloren wij Wanninkhof en Knijnenburg als oude vertrouwde neringdoende bedrijven en ook de Beurs sloot zijn poorten. In een week tijd hadden de slopers daar hun werk gedaan en nu een jaar later is het even wennen aan het nieuwe aanzicht van de appartementen. De panden 49 en 49a in het Oosteinder gedeelte van de Voorstraat gaan nu in de naaste toekomst definitief vrij komen voor particuliere bewoning, want de ABN-Amro gaat van daar verhuizen naar het Lindenplein waar ook het gebouw van de ABN-Amro een gedaanteverwisseling zal ondergaan. Hopelijk, en dat is wel zeer waarschijnlijk gaat dit gepaard met verfraaiing van het een en ander, als oude stijlen weer verwerkt gaan worden in de nieuwe panden. Het gezellige geldhalende en geldbrengende mensenverkeer zal dan verplaatst worden naar het Lindenplein. De parkeerproblemen zullen dan echter wel mee verhuizen.

De rondleiding in de oude kern voor schoolkinderen had dit jaar voor de eerste keer plaats. Het bestuur hoopt op een jaarlijkse terugkeer. Gezien de belasting voor de rondleiders blijft dit beperkt tot de Binse Basisscholen.

Evenementen. Het is moeilijk om niet steeds in overtreffende trap te moeten schrijven als we het hebben over de Zomermarkt en de Kerstmarkt. Maar toch ontkomen we daar niet aan en gelukkig maar. De sfeer was geweldig, het aantal bezoekers steeg weer. Zelfs bij de Kerstmarkt werd het stormweer getrotseerd en kwamen mensen uit verre streken even kijken. Diegenen, die hun inspanning hier aan gaven, van marktmeesters en poffertjesbakkers tot aan diegenen die uren om de tafel zaten om de zaken aan elkaar te breien verdienen alle lof. Kan het dit jaar weer zo worden? Daar wordt nu alweer aan gewerkt! De Nieuwjaarsborrel in Royal kunnen we zeker tot één van de evenementen rekenen want hij werd druk bezocht en er is kennelijk behoefte aan.

Nieuwe bewoners kregen kans om te zien hoe de dingen hier leven in de kern en vele zaken werden meteen afgedaan bij een drankje.

Jubilea waren er ook, Siemerink vierde zijn 25 jarig bestaan. Het bestuur ging ter receptie en dronk een drankje mee tussen de bloemenweelde.

Ook het Hof van Holland jubileerde, met zijn twaalf en een half jaar, onder leiding van het echtpaar van den Anker. Op die plaats daar bij het Lindenplein blijft het een uniek levend middelpunt in ons dorp, zowel voor mensen als voor leeuwen.

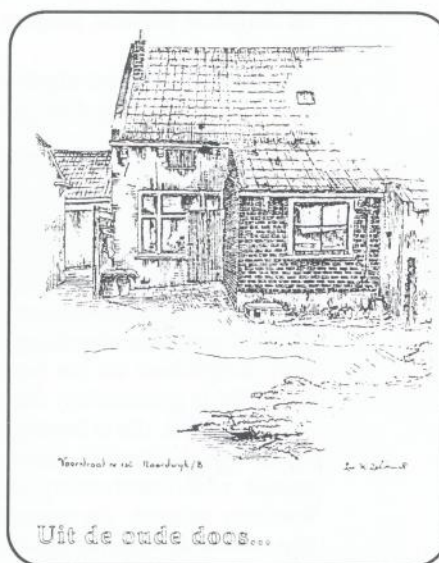
Afsluitend, het jaar zo overziend kunnen we zeggen dat onze vereniging met zijn activiteiten zijn reden van bestaan nog steeds bewijst. We blijven actief.

REACTIE op het PRENTJE

in Kernpunten 25 van het huis VOORSTRAAT 136

Het getekende pandje in Kernpunten 25 pag.15 is van de achterkant gezien.

Links op de tekening ziet men een smal recht stuk tussen de twee huizen in, waardoor je op de Voorstraat kijkt en wel op het huis (lager dak) van de familie Leenheer, die klompenmaker was. Terug naar 136, daar woonde de familie Hoogendam. Persoonlijk ken ik háár alleen. Dat komt omdat zij dagelijks met een handkarretje op twee wielen en een dikke poot eronder, melk liep te venten. Op dat gerij stonden twee melkbussen. Er zaten geen deksels op. Wel hing er een melkpint boven in de melkbus, waar ze de melk mee uitschepte. Koude of wind, zij ging er altijd op uit. En als het regende had ze plezier. Hoe harder het regende, hoe meer melk ze had !! Mevr.J.

VERSLAG 9e JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING d.d. 21 MAART 1994

Bij de opening heet de voorzitter A.W.Verburg de omstreeks veertig in Royal aanwezige leden welkom en zegt dat deze vergadering voor hem een bijzondere zal zijn omdat hij voor het laatst de voorzittershamer zal hanteren.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat er geen stukken gericht aan de Alg.Leden Vergadering zijn ingekomen en de notulen van de vorige Algemene Leden Vergadering zoals deze waren gepubliceerd in Kernpunten 23 zijn goedgekeurd, komt het financieel overzicht van het jaar 1993 aan de orde en tevens de afloopcontrole over 1992 als gevolg van indertijd gerezen openstaande vragen.

De kascommissie bij monde van de Hr.D.Ruys doet verslag en zegt dat de administratie een steeds beter aanzien krijgt. Enkele kanttekeningen zou hij echter nog willen plaatsen.

- a. Hij adviseert één van de bestuursleden te belasten met de ledenadministratie (toezicht op inning contributie, ledenwerving)
- b. Completeren van de voorlopige lijst en het localiseren van bezittingen en deze in geld gewaardeerd in de balans opnemen.
- c. Het gaan werken met een begroting hetgeen onontbeerlijk is voor de besturing van deze vereniging.

De Hr. Ruys stelt voor de penningmeester, die haar taak gewetensvol vervuld heeft zowel over 1992 als over 1993 te déchargeren.

Naar aanleiding van de cijfers vraagt de Hr.Verkaide het woord en zegt geconstateerd te hebben dat er een fout in de optelling gemaakt is. Voorzitter antwoordt dat er getracht zal worden om tijdens de vergadering deze slip van de pen nog na te trekken en dat de gecorrigeerde versie in Kernpunten 26 opgenomen zal worden. Het uiteindelijk batig saldo van f. 1431,67 zal zoals blijkt niet wijzigen.

De Hr. Hekkens zit nog een beetje met het probleem dat de papieren, die we nu in handen krijgen zoals het financiële jaarverslag nu pas op tafel komen. Dat is toch wel erg moeilijk voor de leden om op dit moment te reageren. Kunnen we de cijfers in den vervolge vooraf rondgestuurd krijgen? Posten als eigen vermogen en reservering zijn onduidelijk en vragen om een betere omschrijving. Wat is het verschil tussen deze twee? Ook de post algemene kosten is te vaag en vraagt om een volledige invulling. Verder pleit ook de Hr. Hekkens ervoor om volgend jaar een begroting te gaan opstellen. Voorzitter dankt de Hr.Hekkens voor zijn warme pleidooi en zegt toe dat het bestuur deze punten waar nodig ter harte zal nemen.

Hierna dankt de voorzitter de Kascontrolecommissie, de heren Ruys en Reekers voor alle tijd en moeite die zij in hun werk hebben gestoken en zegt dat de fout, die er na de controle bij het overnemen van cijfers is ingeslopen de commissie niet is aan te rekenen. Voorzitter vraagt of zij wederom in de kascontrolecommissie willen plaats nemen voor de volgende periode, hetgeen na goedkeuring van de vergadering geschiedt.

Het verslag over het afgelopen jaar met daarin het reilen en zeilen van de vereniging wordt na voorlezing door de secretaris goedgekeurd.

Vervolgens gaat de voorzitter over tot het aanbieden van een bedrag van f. 2500 in de vorm van een sterk vergrote cheque aan de Hr.de Beer als kerkvoogd van de Ned.Herv.kerk, waar de Oude Dorpskern ieder jaar gastvrij, maar uiteraard tegen een vergoeding, gebruik van kan maken om haar kerstmarkt in te houden. Wij als vereniging zijn daar zeer dankbaar voor zegt de Hr.Verburg en hij vraagt aan de Hr.de Beer om dit bedrag een speciale bestemming te geven en wel het orgelfonds. De Hr.de Beer is zeer verguld met deze schenking en dankt de Oude Dorpskern van harte. Het orgel, gebouwd door Knipscheer uit het beroemde geslacht van drie generaties Knipscheer, is 154 jaar oud. Het is geschonken door het echtpaar Kuiper in het jaar 1840 en is thans hard aan restauratie toe, die is begroot op een bedrag van f. 600.000.

Er zit een aanzienlijk bedrag in het fonds maar lang niet voldoende, en de subsidie vanuit monumentenzorg zou pas in het jaar 2003 vrij komen. Daar kunnen we niet op wachten volgens de organist de Hr.van Leeuwen. Een voorfinanciering zou welkom zijn. Mocht er iemand zijn die behoefte heeft om dit vóór te financieren dan zou dat een geweldige zaak zijn, aldus de Hr.de Beer.

Punt zes van de agenda betreft de statutenwijziging een punt waar het bestuur vele uren over gepraat en gedacht heeft. Een voorstel hiertoe is alle leden toegezonden en behelst in het kort dat alle Noordwijkers "echt" lid kunnen worden van onze vereniging,

zij het dat het bestuur tenminste voor 2/3 uit leden, woonachtig in de dorpskern dient te bestaan.

Voorzitter leest de te wijzigen artikelen voor en geeft een toelichting en vraagt wie hierover het woord wil hebben.

De Hr. van Vugt maakt ernstig bezwaar tegen deze statutenwijziging en wenst dit genotuleerd te zien. Hij brengt in herinnering hoe in der tijd gevochten is om zaken veilig te stellen door middel van de statuten en hij schetst de mogelijkheid van een "overval" als er grote belangen en beslissingen in het spel zijn, indien deze wijziging doorgang vindt en de ingezetenen van de kern geen invloed meer kunnen uitoefenen. Voorzitter zegt dat hij de gevoelens van de Hr.van Vugt kan aanvoelen maar wijst op de beveiliging die is ingebouwd door de bepaling dat 2/3 van het bestuur uit Kernleden moet bestaan. Belangrijke beslissingen zoals genoemd zouden trouwens niet door ons maar door de gemeente genomen worden. Daarin hebben wij als dorpskern geen bevoegdheid tot handelen.

De Hr. Schell vraagt wat de aanleiding is voor de wijziging. Voorzitter antwoordt dat geconstateerd is, dat er belangstelling bestaat van inwoners van de gemeente Noordwijk, die niet in de oude kern wonen, om lid te worden van onze Vereniging. Volgens de huidige statuten is dat niet mogelijk: ingevolge artikel 5, lid 1 kunnen gewone leden slechts zijn zij, die op het moment van toetreding wonen in de oude kern.

In stemming gebracht levert dit voorstel tot statutenwijziging 2 tegenstemmen op en 1 onthouding, zodat dit voorstel is aangenomen.

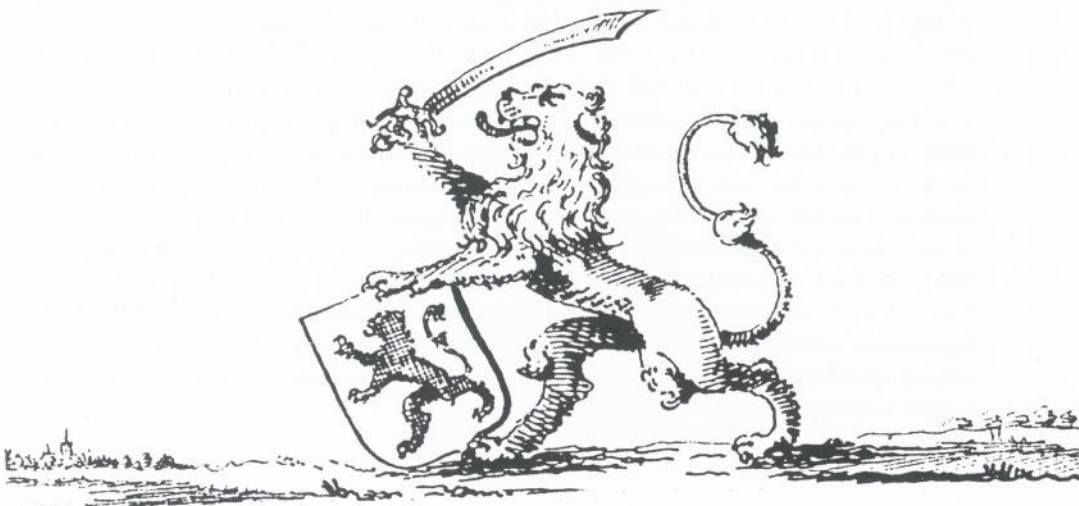
Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat zich t.a.v. de door het bestuur voorgedragen herbenoeming van zittende leden en benoeming van nieuwe bestuursleden geen tegenkandidaten hebben gemeld, worden mevr.B.Filbry en de heer D.J.den Haan herbenoemd en de nieuwe leden mevr.A.Hekkens-Klaassen en de heer E.J.Bonnikke bij acclamatie door de vergadering benoemd.

Daarna wordt de heer G.W.Aten met applaus in de functie van voorzitter in het bestuur opgenomen en neemt de heer A.W.Verburg afscheid met iets pijn in het hart. De nieuwe voorzitter memoreert de dorpskerncarrière van de scheidende voorzitter en noemt daarbij ook de inzet van diens echtgenote als bestuurslid en als actieve steun en toeverlaat.

De inaugurele rede van de nieuwe voorzitter volgt, waarin hij zijn ideeën over toekomstige zaken laat horen en waarin hij de luisteraars in gedachten met zich meeneemt tijdens een wandeling langs een vijftigtal voormalige winkels in de Voorstraat uit lang vervlogen en voorbije jaren.

De rondvraag levert een drietal vragen op: De parkeerchaos op bepaalde uren in het Westeinderdeel van de Voorstraat bij de snackbar. Is hier iets aan te doen? Verder de rondzwervende lege friteszakjes. Kunnen afvalbakken hier een oplossing geven? En tenslotte alweer het zwerfvuil om de kerk,bij het weeshuispoortje en elders in de kern.

Voorzitter belooft dat hier op de volgende bestuursvergadering over gesproken zal worden en sluit deze vergadering. Na de pauze brengt Dick Passchier zijn "Noordwijk toen en nu" voordracht waaraan te merken is hoe door en door hij Noordwijk kent. Vanuit de omliggende polders waarvan hij zeer stemmingsvolle foto's toont trekt hij via het oude Leeuwenhorst, de Noordwijkerhoekbrug, de Thomasbrug, het Nachtegaallaantje en de Barnebrug en langs nog veel meer schoons, Noordwijks kern binnen. Het was een goede Binse avond waar nog tot in het late uur nagepraat werd.

Geluid(en)

Mieke M. Flemming

Het is bijna één uur 's nachts, je hoort de klok tikken, verder is het stil in huis, de wind waait. Je hoort het gesuis van de wind door de bomen. De kerkklok hoor je in de verte één uur slaan.

Denk eens in, dat er helemaal geen geluid te horen zou zijn, een complete stilte! Het is bijna niet voor te stellen. Misschien zou iemand, die op een gegeven moment doof is geworden, die stilte onder woorden kunnen brengen.

Je staat pas stil bij dit idee als de nieuwe burens zich komen voorstellen, nadat de lege verhuswagen weg is gereden, en vragen of we geen last zullen hebben van de plaatsing van hun piano.

Ieder heeft zo zijn eigen grenzen met betrekking tot geluid, sommigen willen beslist bijna geen en anderen zoeken het op. Dagelijks horen wij de geluiden van onze omgeving, de auto's die langs rijden, sommige met een vaart dat niet het geluid de aandacht vestigt, maar de snelheid en de gedachte: "als er op dat moment maar geen kind onbedacht de weg zou betreden!" We horen sirenes, van de politie of van de ambulance. Ik weet nog steeds niet het verschil, maar het wekt wel de vraag: "wat zou er nu weer mis zijn?"

Pas terug in Nederland al die jaren geleden vroeg ik mij af: "wat het sirenegeluid was?", dat zich elke eerste maandag van de maand liet horen.

Dan sta je pas stil bij het feit dat het in de tweede wereldoorlog een heel bekend geluid was. Gelukkig is dat voorbij, maar er zijn helaas nog veel plekken op de wereld waar oorlogsgeluiden dagelijks te horen zijn.

Hoe zou het heel vroeger in ons dorp geweest zijn, zonder al onze mechanische en elektronische ontwikkelingen, (geen auto's, brommers, vliegtuigen, sirenes). In plaats daarvan het geluid van hoeven, kippen en karrewielen.

Sommige geluiden zijn natuurlijk al eeuwenoud, blaffende honden, huilende baby's, schreeuwende kinderen, krolse katten om zo maar wat op te noemen.

Geluiden in een dorp zijn heel anders dan in een stad. Bedenk de geluiden 3 hoog tussen anderen in een stad, zonder isolatie tussen muren of vloeren (je vloer is dan iemand anders z'n plafond). In hartje Parijs b.v. hoor je van alles de hele nacht door. Je moet dan wel een hele nacht wakker zijn om dat te constateren en dat lukt prima als je een lichte slaper bent.

Je zou bladzijden kunnen vullen met aangename geluiden, onaangename geluiden of geluiden die je pure overlast kunt noemen! 's-Ochtends vroeg is het heerlijk om het vogelgetsjirp te horen voordat het dorp wakker wordt met het starten van auto's of soms niet (wat nog erger is!), voordat de vuilnisman zijn ronde maakt of een vliegmachine heel laag overvliegt. Wat klinkt dat allemaal heel anders als de wereld ineens bedekt is met sneeuw.

In Australië was het in het weekend vaste prik om de grasmaaiers van iedereen te horen! Gelukkig hebben wij niet van die grote grasvelden in ons dorp om dat steeds terugkerende geluid te moeten accepteren.

Maar wat is het toch fijn om bepaalde geluiden te horen van b.v. je burens. Aan de ene kant de kinderen die de trap op of af gaan (kinderen hebben toch een eigen manier met het omgaan van trappen) en aan de andere kant het pianospelen (je hoort een duidelijk verschil dat er niet steeds dezelfde persoon zit te spelen en je vraagt je af wie er zo mooi de klanken door de muur stuurt).

Heel anders is het geluid van een druppende kraan, een telefoon die om aandacht schreeuwt of een kat die blijft janken om binnen gelaten te worden.

Wat heerlijk om subtiele geluiden van onze naaste omgeving te kunnen waarnemen. Ik voel het als een soort sociaal contact in onze samenleving. Als je niets zou horen van je burens zou je je toch afvragen of er iets aan de hand zou zijn. In de nabije toekomst zullen we misschien alleen maar het geluid horen van een soort rustoord in onze kern. De winkels zijn bijna allemaal verdwenen, in het raadhuis houden ze het gekrakeel binnenshuis en alleen als er een bepaalde gelegenheid is zoals het planten van een nieuwe Lindeboom of de kerkklokken een trouwerij of een begrafenis aankondigen, is er alleen maar de stilte van een slaperige kern. Misschien zouden we met grote borden aan de ingangen van de kern moeten waarschuwen: *STILTE, Beschermd Dorpsgezicht!*

dorpskern in 't kort-dorpskern in 't kort-dorpskern in

De nieuwe gemeenteraad

Even een korte terugblik op de vorming van nu al twee maanden oude gemeenteraad. We constateren dat de raad een afspiegeling is van wat in de gemeente leeft. Het onderlinge gekrakeel heeft geleid tot een aardverschuiving in de verhoudingen tussen de partijen. Helaas moeten we constateren dat het college van burgemeester en wethouders geen afspiegeling vormt van de partijen. We hopen maar dat de zittende bestuurders in staat zijn met veel inventiviteit en durf een nieuw elan te ontwikkelen en constructief uitvoeren wat ze beloofd hebben. Ze beslissen namelijk voor de Noordwijkse burger en die was in de afgelopen periode zoals gebleken is niet altijd even enthousiast.

Schenking aan het orgelfonds

Namens "De Oude Dorpskern" werd aan de kerkvoogd/administrateur van de NH gemeente te Noordwijk Binnen, de heer B. de Beer, een chèque aangeboden van f 2.500,- voor het Orgelfonds. Tijdens de Kerstmarkt, maar ook op andere momenten mogen we van dit beroemde orgelmonument genieten. Daarom bestemde het Bestuur met plezier het geld voor dit fraaie instrument. Helaas moet het herstel maar liefst 6 ton kosten. De voorfinanciering van de subsidies is voorlopig nog een groot struikelblok. Wie helpt het Orgelfonds uit de brand?

Over oude beelden die tot een verhaal leiden...

F.W.'t Hooft

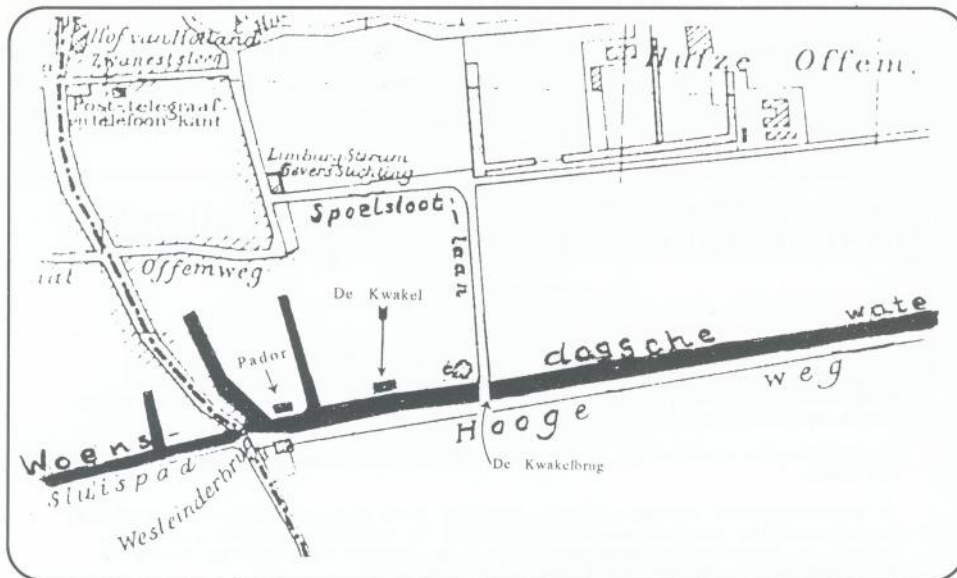
Een dag doorbrengen op het archief in Leiden levert soms helemaal niets op, maar kan ook wel eens verrassende resultaten naar boven halen. We hebben het gezien aan de speurtocht van Dick Passchier in Kernpunten 24 en 25, onder de titel "Overpeinzingen bij een oude brug" naar aanleiding van een prentje wat vergeten leek te liggen in een map op een van de vele ondergrondse schappen in de kelder aan de Boisotkade. 't Is alweer een jaar of twee geleden dat twee andere foto's in de map Noordwijk mijn aandacht trokken. Als niet "echte Noordwijker" zeiden ze mij niets en als er niet duidelijk de aanduiding Noordwijk onder had gestaan had ik ze waarschijnlijk links laten liggen. Nu, maakte ik er kopieën van en deze gingen thuis in de la met de bedoeling er eens iets mee te doen. U weet hoe het dan kan gaan. Andere dorpskernzaken vragen ineens meer aandacht en het vergeetboek is geduldig. Maar gelukkig kwam ik ze weer tegen en ging er mee naar de heer J. Kouwenhoven, kenner van een groot stuk dorpsgeschiedenis en zo begon de zaak te rollen.

Hieronder eerst één van de prenten waar het om gaat, zodat U weet waar we over praten en de rasechte Noordwijker mee kan denken en zijn conclusies kan trekken en misschien later nog aanvullende informatie kan geven.

De heer Kouwenhoven dook natuurlijk eerst in zijn eigen ansichten-verzameling, maar vond daar niets over drogerijen, wel over iets anders hierop aansluitend,

namelijk de Kwakelbrug, maar daarover later in één van de volgende Kernpunten. Hij beloofde mij toen op jacht te gaan naar meer gegevens over drogerijen en na enige tijd kwamen de resultaten naar boven afkomstig van de heer G.J.J. van Eeden woonachtig in de Voorstraat en wel twee goede foto's (betere dan uit het archief) waarvan u er één hierboven ziet, en ook nog een belangrijk contract uit 1916 met daarin veel informatie. We hebben nu tenminste de tijdsbepaling. De plaatsbepaling komt ook duidelijk naar voren uit het verhaal van de heer van Eeden en is te zien op het uitvergroete deel van de kadastrale kaart uit 1913 hiernaast.

Een bijgewerkte kaart, waarop u de ligging ziet van de drogerijen De Kwakel, Pador en ook van de Kwakelbrug.

Aan de bloembollen werd, voornamelijk door het uitvallen van de export, tijdens de oorlogsjaren 14-18, niets meer verdiend, zo schrijft de heer van Eeden. Aan de groentedrogerij des te meer. Er waren toen verscheidene van deze bedrijven in Noordwijk. Het door blokkade zwaar getroffen Duitsland was een grote afnemer van de gedroogde groenten. De "Kwakel" stond in de nabijheid van de eertijds gelijknamige voetgangersbrug, omgeving Westeinde, aan de Hogeweg. Tussen de drogerij en de meer rechts gelegen voornoemde brug stond een oude inmiddels afgebroken boerenwoning, laatstelijk bewoond door de familie Salman. (Heeft deze familie Salman nog gegevens?)

Ten tijde van de drogerijperiode werd het huis bewoond door Jacob van Eeden. De fabriek werd opgericht door het driemanschap Jacob van Eeden, Willem Alkemade en P.J. de Groot. Toen de oorlog ten einde was, kon je de gedroogde groenten aan de straatstenen niet meer kwijt. Het gevolg was, dat de drogerij vervolgens is afgebroken.

Bij deze afbeelding van de drogerij Pador schrijft de heer van Eeden: "Broek op Langendijk"? Nee, Noordwijk! Een schuit met een lading kool in de Spoelsloot voor de groentedrogerij van Gijs van Parijs bij de Westeinderbrug;

afgebrand om en nabij 1919. Rechts met witte trui en hoed Gijs van Parijs en rechts van hem zijn broer Jo van Parijs. De drogerij heette "Pador" (Parijs en Doorneveld). Links vooraan: Van Steyn. Welke Noordwijkers staan er nog verder op de foto?

Het Zuurkoolcontract

DE RUYTER & SON., Noordwijk (Holland.)

De Heeren W. DE RUYTER Gz., P. J. DE GROOT Jacz., J. G. VAN EEDEN PBz., en W. A. J. ALKEMADE As., allen wonende te Noordwijk syn overeengekomen zich te associeeren tot het vervaardigen en verhandelen van 1000 tierces vaten zuurkool, en zulks onder de volgende voorwaarden.

De eventuele winsten en verliezen zullen onderling gelykelyk worden verdeeld.

De werkzaamheden worden zooveel mogelyk door ondergeteekenden verricht, en persoonlyke werkzaamheden mogen niet in rekening worden gebracht, terwyl de Secretaris-Penningmeester, W. De Ruyter zich alleen heeft te belasten met de administratieve werkzaamheden.

De Secretaris-Penningm. regelt in onderling overleg de financieele en administratieve belangen op deze zaak betrekking hebbende, houdt de noodige gelden onder zyn beheer, en zorgt voor de diverse betalingen, terwyl de noodige gelden of verlangden direct by hem gestort moeten worden.

By eventuele koop of verkoop moet binnen 2 dagen aan den Secr.-Penn. opgave worden gedaan en worden afgerekend.

Niemand heeft het recht in- of verkoopen te doen zonder voorkennis van alle medeleden, terwyl geen betalingen kunnen geschieden dan door den Secretaris-Penningmeester.

Alle aan te koopen machinerieen, werktuigen en te bouwen loodsen blyven het gezamenlyk eigendom der vier deelnemers, doch mogen, wanneer niet noodig voor de inmakery, gebruikt worden door P. J. De Groot voor de drogerij en zoonoodig ontruimd worden.

Door J. G. van Eeden en W. De Ruyter, zullen ieder consent worden verleend voor 500 tierces vaten zuurkool.

De 1000 vaten zuurkool zullen, force majeure voorbehouden, onverwyld moeten worden afgewerkt.

Mochten een, twee, drie, of vier der deelnemers na afloop der werkzaamheden dezer overeenkomst wenschen een tweede hoeveelheid in te maken, zullen zy gebruik mogen maken van het eigendom der Combinatie, doch is eventuele schade dan voor hanne rekening.

De benoedigde dryfkracht wordt door P. J. De Groot verstrekt, zal door hem worden in rekening gebracht en door twee deskundigen getaxerd.

Als regel wordt alleen verkocht, uitsluitend a contant by aflevering onder voldoende geldelyke zekerheidstelling vooruit, doch kan hiervan by onderling overleg worden afgeweken.

By ondertekening van het contract zal door ieder der deelnemers TWIZEND GULDEN worden gestort.

Aldus in vier exemplaren opgemaakt en geteekend te Noordwijk, II Sept 1916

Hierboven ziet u nog het "zuurkoolcontract" uit 1916. Let op de typisch eigentijdse bepalingen hierin, zoals het consent (vergunning, vooral voor uitvoer) verlenen voor 500 tierces (1 tierce is ongeveer 190 liter) vaten zuurkool en dat de 1000 vaten zuurkool force majeure voorbehouden, onverwijld moesten worden afgewerkt. Dat was hard werken denk ik!

De tuin achter het burgemeestershuis in een nieuwe gedaante

Anneke Hekkens

Achter het huis met de hoge stoep Voorstraat 69, gaat een 50 m diepe tuin schuil. De bijna helemaal ommuurde tuin grenst aan de achterkant aan de Offemweg. Huis en tuin dateren uit 1762 en hebben in de loop der jaren vele gedaanteveranderingen ondergaan.

Toen de huidige bewoners, de familie Van Hall, het huis in 1972 kochten troffen ze een verwilderde tuin aan. Vier grote iepen achterin de tuin bepaalden het uitzicht. Schuin daarvoor een grote beuk. Aan de andere zijde spreidde een paardekastanje zijn armen machtig uit. De bewoners hielden van het zicht op deze imposante bomen en hadden weinig behoefte om veel aan de tuin te veranderen. Voor de kinderen vormde deze royale ruimte met een groot grasveld een dorado. Totdat.. enkele jaren geleden de iepen het slachtoffer werden van de iepziekte. Met het vellen van de iepen viel tevens de bescherming voor de oude beuk weg. Het totale beeld veranderde en er moest drastisch worden ingegrepen om niet ook de beuk te verliezen.

Het verlies van de iepen leidde tot het plan om de tuin in zijn totaliteit aan te pakken.

In overleg met de in Haarlem gevestigde tuin- en landschapsarchitect Dick Beyer, werd een ontwerp gemaakt. De tuin moest strak van lijn worden, niet te romantisch, met op enkele assen een beeld. Van geschoren buxus in allerlei vormen moest de beeldhouwster Maja van Hall niets hebben. Maar een echte beeldentuin stond haar ook niet voor de geest. Ruimte, plekken en lijnen uitgaande van de architectuur van het huis, was haar wens, met ergens plaats voor een verwilderingsstuk.

Het ontwerp kwam op tafel en men besloot tot aanleg van dit grootse plan.

Inmiddels is het meeste werk voltooid en geeft zicht op een tuin die in grote rechthoekige vlakken is ingedeeld. De lange gang die het huis in tweeën deelt, wordt in de tuin doorgetrokken tot bijna achterin. Hier loopt het pad uit in een 'groen' prieel in aanbouw. De 'muren' zijn van beukenhaag en het 'plafond' wordt gevormd door 4 dakplatanen.

Het midden van de tuin is groen, gazons, rust. Dwars op het pad van de middenas lopen rechte paden die toegang geven tot de paden langs de monumentale zijmuren. Langs de muur aan de zonnekant liggen aan weerskanten van het pad brede borders. Terwijl een rij lindebomen erlangs refereert aan de oude linden die de Voorstraat al eeuwen aanzien geven.

De andere lange zijde ligt in de schaduw en is een spel van groen en vorm. Het parkachtige aanzien met de lange rechte paden doet bijna aan een kloostergang denken. Hier kan men tot rust komen.

Tegen het huis aan ligt voor de ene helft een hoog terras. Het sluit aan op de beletage van het huis. Zes vroegbloeiende *Prunus subhirtella* 'Autumnalis' en grote stuiken lavendel markeren de trap naar beneden.

De andere helft, op de begane grond, is ingedeeld in tuinkamertjes ommuurd door taxus hagen. In één van de 'kamers' ligt verscholen een zithoek.

In de tuin is een licht verloop naar beneden nog net zichtbaar. Het hoogteverschil wordt veroorzaakt door een restant van de oude duinwal waar de Voorstraat op is gebouwd.

Maja van Hall is tevreden met haar tuin. De structuur voor de tuin zoals haar die voor ogen stond, nl. het creëren van 'plekken en lijnen' zit er goed in. De ontwerptekening zou haast een 'vlaktekening' genoemd kunnen worden, waarin de architect de punten en plekken heeft bepaald. Zonder dat dit de opzet was is het ook een functionele tuin geworden waarin haar beelden letterlijk een natuurlijke plaats hebben gekregen.

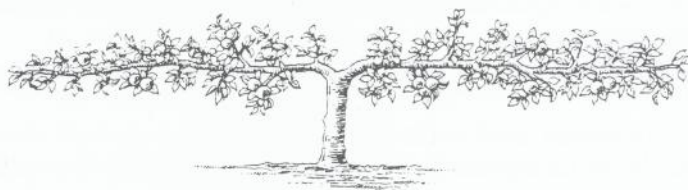
Voor het inplanten van de borders was geen strak beplantingsplan voorhanden, maar is in goed samenspel, 'uit de losse' hand gebeurd. Er is ruimte voor een *Crambe cordifolia*, maar ook voor bijzondere boompjes aan begin en eind van het plantenvlak. Beschut tegen de warme muur staat o.m. een perzikboompje, mooie rozen, clematissoorten maar ook frambozen. In de winter vormen grote groepen bloeiende *Helleborus foetidus* lindegroene plekken.

De inrichting van de tuin heeft enkele seizoenen geduurd. Het werk aan de bomen had de eerste aandacht. Ter vervanging van de iepen en ter bescherming van de oude beuk werd een redelijk grote linde geplant. De beukestam staat nog steeds ingepakt. Zekerheid of de beuk het redt is er nog niet...

Tuinieren was vroeger niet de eerste prioriteit van Maja van Hall. Nu besteedt ze dagelijks minimaal een uur aan de tuin. Gaandeweg krijgt het tuinieren haar te pakken en is ze de grote border al weer aan het veranderen. Plannen voor aanpak van andere stukken zijn er genoeg.

Maar ze kijkt ook vooruit. Mocht het onderhoud van de brede borders haar te veel worden dan ziet ze deze al veranderd in lange watergangen.

In het veranderingsproces van de tuin hebben overigens de beeldhouwster en de tuinarchitect elkaar ook geïnspireerd. Op dit moment voeren ze gezamenlijk projecten uit waarbij Maja van Hall de beelden scheidt en Dick Beyer de buitenruimten erom heen. Het buitenterrein van een nieuw belastingkantoor in 's-Hertogenbosch is hiervan een voorbeeld. Misschien zien we dit samenspel in de toekomst nog eens geëxposeerd tijdens Noordwijks Open Tuin dagen.

DE DOOD EN GEBOORTE VAN EEN LINDEBOOM

Vele Noordwijkers zullen hebben gezien hoe de lindeboom voor de vroegere bakkerswinkel Wanninkhof langzaam wegwijnde en droef ter ziele ging.

Het was zaak dat het opengevallen gat in de lindenrij weer snel gedicht werd. In goede samenwerking met de gemeentelijke instanties werd er op 23 Maart, "Bomenfeestdag", van het planten van een jonge lindeboom een ludiek geheel gemaakt. Geboortekaartjes en de doop - met naamgeving het "broodboompje"-, beschuit met muisjes, schoolkinderen die het plantgat dichtten en tenslotte een samenkomst in de Kuip, waar de schoolkinderen het één en ander te horen kregen over de betekenis van de lindeboom in ons dagelijks leven. Dit verhaal werd gehouden door de Hr.C.M.J.Verwey en volgt hieronder.

Kun je je Noordwijk voorstellen zonder zijn lindebomen? Ze sieren al eeuwenlang de straten van Noordwijk binnen. Jacobus van der Valk weet ze in zijn Noordwijkse Arkadia van 1748 al te noemen.

C.M.J. Verweij

Het is een boom die je cultuurvolger zou kunnen noemen. Hij omgeeft huizen en boerderijen, markten en pleinen. Hij komt in bossen nauwelijks voor maar solitair of in lanen, geschoren of gebogen als leilinde diende hij vaak als beschutting.

Oud kunnen ze worden, de linden, mits ze goed worden verzorgd. De oudste in Nederland is te vinden in Sambeek, Noord-Brabant, een provincie waar de linde veel wordt gebruikt. Hij heeft de respectabele leeftijd van 800 jaar.

Het is geen toeval dat de linde zo vaak als cultuurboom wordt gebruikt. Volgens oude overlevering is hij door de germanen al gezien als de boom die aan de godin Freia was toegewijd. Zij was de godin van de vruchtbaarheid en de liefde. Het is dan ook niet zo verwonderlijk dat hij werd aangeplant bij de geboorte van een kind. Om dezelfde reden vond men dat hij bescherming bood aan de dorpsgemeenschap. Hij is dan ook vaak als solitair op een marktplein in Brabant te vinden. Zo beval Karel de Grote zelfs dat in iedere plaats van enige omvang een linde geplant moest worden om vrede en geluk aan de dorpsgemeenschap te brengen.

Als symbool van liefde en vrede was het ook voor de hand liggend dat huwelijken onder de linde werden gesloten. In Zeeland heeft men er trouwlaantjes met lindebepanting aan overgehouden.

Zijn symbool voor vruchtbaarheid is terug te vinden in het gebruik als levensboom. Hij is in dat geval in drie etages gesnoeid. Deze symboliseren bovenaan de goden, dan de overheden en daaronder de gewone burgers.

Al vanaf de germaanse tijd dwong de boom ontzag af. Er werd dan ook onder zijn takken recht gesproken.

In de christelijke tijd werd de linde vaak aan Maria toegewijd. Er kwamen zelfs bomen waarheen bedevaarten werden georganiseerd, meestal omdat daar een wonder zou zijn gebeurd. In Uden gaat het verhaal dat uit een linde spontaan een Mariabeeld was gegroeid. Dat beeld werd later in een speciale kapel geplaatst, er trokken bedevaarten heen en er gebeurden wonderen.

Het was niet alleen de bovennatuurlijke bescherming die de linde populair maakte. Hij diende ook als bliksemafleider en een stukje van de bast op de borst gedragen weerde duivels en heksen af. Hij had ook een geneeskrachtige werking. Lindebloesemthee is een goed middel tegen verkoudheid en wordt ook nu nog gebruikt. Extracten zouden zomersproeten doen verdwijnen en de haargroei bevorderen. Een papje geroerd met lindetwijgjes zou

baby's voorgoed genezen van kiespijn, aangenomen dat een baby al kiesjes heeft. Een papje van lindebladeren verhelpt gezwollen voeten.

Het hout had echter ook een meer triviale bestemming. Het is zacht en gemakkelijk te bewerken. Het dient dan ook voor het maken van o.a. speelgoed, lepels, spanen, potloden, klossen, spoelen en ornamenten bijvoorbeeld op koetsen. Lindenhoutskool is een uitstekend tekenmateriaal, terwijl in Rusland van de bastvezels zelfs matten worden gemaakt.

De lindenbomen van de Voorstraat, geven met grote vreugde kennis van gezinsuitbreiding.

Geplant op woensdagmorgen 23 Maart 1994.

Tijd : 10.00 uur.

Gewicht : 350 KG

Standplaats stoep 'Wanninkhof' Voorstraat 73 te Noordwijk/Binnen

AGENDA

Markt onder de Linden/ Open Tuindagen

datum: 18 en 19 juni

tijd: zaterdags van 10-17 uur, zondags van 13-17 uur

plaats en startpunt: Lindenplein

Bestuursvergadering nr. 93

datum: 4 juli 1994

tijd: 20.00 uur

plaats: F.W. 't Hooft

Verenigingsborrel

datum: maandag 5 september 1994

tijd: 21.30 uur- 23.30 uur

plaats: Hotel Royal, Voorstraat 76